

Zápis z pracovného stretnutia

Prijímateľ:	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Názov projektu:	Efektívna správa priestorových údajov a služieb
Kód projektu ITMS2014+:	314011AHG1
Názov aktivity/stretnutia	Rokovanie Koordinačnej rady Národnej infraštruktúry priestorových informácií (KR NIPI) 2/2021

Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava (Online stretnutie, aplikácia MS Teams)

Dátum konania stretnutia: 7.12.2021 13:00 – 14:30

Prítomní:

1. Ing. Ladislav Adamovič
2. Ing. Milan Andrejkovič
3. Ing. Ľubica Buchelová
4. Ing. et Ing. Martin Déneši, PhD.
5. Ing. Kinga Dombiová,
6. Ing. Martina Gunišová
7. RNDr. Tatiana Horecká
8. Ing. Katarína Leitmannová
9. doc. PhDr. Daniela Kállayová, PhD.
10. Mgr. Matej Kotal
11. Ing. Jozef Nováček,
12. Ing. Martin Pukančík
13. Ing. Arch. Mária Rajecká
14. Ing. Peter Skubinčan, PhD.
15. Ing. Peter Stropko
16. Ing. Pavol Suja
17. Ing. Martin Šimák
18. Ing. Ján Tóbik
19. Ing. Martin Tuchyňa, PhD.
20. Ing. Juraj Ždiňák

Ospravedlnení:

1. Plk. Ing. Maroš Miškolci
2. Ing. Pavol Vadovič
3. Ing. Dominika Podstaveková

Neospravedlnení:

1. Ing. Vladimír Čulík
2. Sandra Demeterová
3. Ing. Eva Ondrišová
4. Mgr. Peter Škulavík
5. RNDr. Ľubomír Vičák

Program:

- 1.Otvorenie
- 2.Kontrola úloh z predchádzajúceho rokovania zo dňa 14.04.2021
- 3.ESPUS: Analyticko - koncepcná štúdia
- 4.Novelizacia legislatívy INSPIRE
- 5.INSPIRE monitoring 2021
- 6.INSPIRE náklady a prínosy 2021
- 7.ES NIPI
- 8.Ostatné, diskusia, záver

1. Otvorenie

Na úvod rokovania Martin Tuchyňa privítal prítomných členov KR NIPI a oboznámil ich s programom rokovania, ktorý bol obsahom zaslanej pozvánky v rozsahu 8 bodov. Nikto z prítomných k programu nevzniesol žiadne pripomienky.

Rokovanie následne otvoril Ing. Martin Déneši, PhD., generálny riaditeľ sekcie informatiky na MŽP SR.

- Privítal prítomných na 2. rokovaní Koordinačnej rady Národnej infraštruktúry priestorových informácií SR
- Požiadaval prítomných, aby do najbližšieho termínu monitoringu zabezpečili čo najefektívnejšie výstupy.

2. Kontrola úloh z predchádzajúceho rokovania zo dňa 14.04.2021

Po otvorení rokovania Ing. Tuchyňa previedol kontrolu úloh z predchádzajúceho rokovania KR NIPI 1/2021:

Úloha 1/2021 KR-1:

Členovia KR NIPI, zašlú prípadné námety a pripomienky k SK pozícii k dokumentu INSPIRE country Form Slovakia.

Z: MŽP SR

T: Do 23.04.2021

Plnenie: Bez námietok a pripomienok.

Úloha 2/2021 KR-1:

Zaslať Passporty na MŽP SR

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: Do 30.04.2021

Plnenie: Zo 47 oslovených Povinných osôb bolo zaevidovaných 31 doručených Passportov¹. U niektorých Povinných osôb prebieha ďalšia komunikácia k spresneniu obsahu informácií pre Passporty a niektoré Povinné osoby zatiaľ vôbec nezareagovali, čo bude rovnako predmetom ďalších aktivít.

Úloha 3/2021 KR-1:

Zabezpečiť opravy metazáznamov a odstránenie chýb validácie z Geoprofilov

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: Do 31.06.2021

Plnenie: Bude vyhodnotené po obdržaní výsledkov INSPIRE monitoringu 2021

Úloha 4/2021 KR-1:

Pripraviť usmernenie pre tvorbu a revíziu metaúdajov v RPI a usmernenie pre komunikáciu cez GitLab.

Z: MŽP SR

T: Do 31.05.2021

Plnenie čiastočné:

1. Usmernenie pre metadáta je dostupné cez webové sídlo RPI²

2. Usmernenie pre GitLab – bolo zverejnené 05.12.2021 na pripomienkovanie a konzultáciu.

Pripomienky je možné zaslať do 15.01.2022³.

¹ <https://drive.geocloud.sk/s/yG6XTxFaKQNbNyY>

² https://rpi.gov.sk/files/documents/1/1046_rpi_usmernenie_metaudaje_v1_public.pdf

³ <https://inspire.gov.sk/clanky/gitlab-podpora-pre-inspire-konzultacia>

Úloha 5/2021 KR-1:
Pripraviť ďalšie témy a úlohy pre ES NIPI
Z: Všetci členovia KR NIPI
T: Priebežne
Plnenie: Bez námietok a pripomienok

3. ESPUS: Analyticko - koncepcná štúdia

M. Tuchyňa predstavil dokument Analyticko – koncepcná štúdia INSPIRE v SR, ktorý bol pripravený v rámci projektu Efektívna správa priestorových údajov a služieb (ESPUS) ⁴, s cieľom zanalyzovať súčasný stav Národnej infraštruktúry priestorových informácií v Slovenskej republike a poskytnúť tak sumár súčasného (AsIs) stavu.

V rámci Analyticko koncepcnej štúdie (AsIs) sú zosumarizované tie najdôležitejšie legislatívne požiadavky, očakávania v praxi, vyhodnotenie INSPIRE komponent od metadáta až po monitoring a takisto vyhodnotenie INSPIRE akčného plánu, ktorý bol prijatý v r. 2016.

Rovnako je v dokumente priblížená téma geoprofilov a passportov, zameranie na problematiku kvality metadát, sieťových služieb a samotných dát. Dokument otvára aj problematiku manažmentu priestorových dát a služieb, nakoľko sa jedná o novú, ale dôležitú tému. Venuje sa aj oblasti samotného využitia infraštruktúry a môže byť považovaný za určujúci dokument v rámci problematiky INSPIRE na Slovensku. Záverom naznačuje témy, ktoré bude plniť cieľový dokument – Metodický rámec pre efektívnu správu a monitoring priestorových údajov a služieb (ToBe).

Analyticko koncepcná štúdia bude sprístupnená pre odbornú konzultáciu v rámci koordinačnej a expertnej skupiny ako aj verejnú konzultáciu s termínom zaslania návrhov a pripomienok do 31.12.2021⁵.

ÚLOHA 1/2021 KR-2:

Zaslať návrhy a pripomienky k Analyticko - koncepcnej štúdii INSPIRE v SR.

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: 31.12.2021

4. Novelizácia legislatívy INSPIRE

V súvislosti s avizovanou novelizáciou legislatívy INSPIRE bol predstavený návrh novelizácie Zákona č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie v znení zákona č. 362/2015 Z. z. a návrh vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č.352/2011 Z. z. , ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie v znení vyhlášky č. 12/2017 Z. z..

Hlavnou motíváciou predstavených návrhov bola potreba zapracovania legislatívnych zmien na úrovni súvisiacej EÚ legislatívy, potreba synergie s relevantnou legislatívou na národnej úrovni a zohľadnenie skúseností z doterajšej aplikačnej praxe.

Navrhané zmeny adresujú boli pripravené v rámci Dátovej kancelárie NIPI MŽP SR a riešiteľského tímu projektu ESPUS. Jedná sa o úvodný návrh predložený na diskusiu v 3 oblastiach:

1. Návrhy úprav prekladov EÚ legislatívy (Smernica INSPIRE a súvisiace vykonávacie predpisy)

2. Samotné navrhované zmeny v zákone 3/2010 Z.z., ktoré sa dotýkajú predovšetkým:

- terminológie,
- posilnenia synergie na existujúcu legislatívu na národnej úrovni (eGovernment),
- spresnenia referencií pre Register priestorových informácií a Národný Geoportál,
- redukcie nevyužívaných konceptov, termínov a ich referencovanie na už existujúce termíny,
- úpravy v oblasti harmonizovaného zdieľania, kde napriek nutnosti rešpektovať rámec, ktorý definuje Smernica, je potrebné zrevidovať určité textácie s cieľom zlepšiť ich zrozumiteľnosť,
- rozšírenia o časti súvisiace s kontrolou implementácie INSPIRE, na ktorých sa podieľala predovšetkým Slovenská inšpekcia životného prostredia,

⁴ <https://www.minzp.sk/espus/>

⁵ <https://inspire.gov.sk/clanky/analyticko-koncepcna-tdia-inspire-v-sr-konzultacia>

- úpravy časti Správnych deliktov
- aktualizácie spoločných a prechodných ustanovení a rovnako aj legislatívnych odkazov v poznámkach,
- V oblasti úpravy definícií Tém a ich popisov sa vychádzalo predovšetkým z terminológie EÚ a prekladov použitých v Českej republike.

3. K uvedeným zmenám bolo nutné prispôbiť aj samotnú Vyhlášku tak, aby bola zabezpečená konzistencia medzi zákonom a vyhláškou. V návrhoch sú predložené zmeny týkajúce sa: terminologických úprav, aktualizácie na novelizovanú EU legislatívu, redukcie nevyužívaných konceptov, aktualizáciu ich významov, a tiež aktualizáciu legislatívnych odkazov v poznámkach.

Zákon aj Vyhláška boli pripravené v editovateľných dokumentoch, v rámci ktorých môžu členovia KR NIPI a ES NIPI prostredníctvom odbornej konzultácie posilať námety a pripomienky formou sledovania zmien. Zároveň bude k dispozícii konzultačná tabuľka, ktorá bude slúžiť na komplexný prehľad o konkrétnych návrhoch. Navrhnutý termín na zaslanie pripomienok je do 15.01.2022 na e-mail adresu: inspire@enviro.gov.sk.

Všetky pripomienky budú vyhodnotené a v prípade akceptácie zapracované do podkladov pre ďalší legislatívny proces.

Pre tento bod programu bola zároveň poskytnutá informácia o príprave Zákona o dátach Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (MIRRI).

Európska komisia taktiež finalizuje novelizáciu Nariadenia pre interoperabilitu, ktorá by mala byť v priebehu roku 2022 ukončená, čo bude taktiež zohľadnené pri novelizácii SK legislatívneho rámca.

ÚLOHA 2/2021 KR-2:

Zaslať návrhy a pripomienky k príprave novelizácie zákona a vyhlášky formou sledovania zmien v zdieľaných dokumentoch a doplnení v konzultačnej tabuľke.

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: 15.01.2021

5. INSPIRE monitoring 2021

K termínu 15.12.2021 prebehne na strane Európskej komisie monitoring progresu implementácie legislatívnych požiadaviek v kontexte INSPIRE. Monitoring bude realizovaný prostredníctvom nahratia (harvestingu) metaúdajov z národnej vyhľadávacej služby prevádzkovej v rámci Registra priestorových informácií. Následne je obsah metaúdajov vyhodnotený prostredníctvom indikátorov INSPIRE monitoringu. Európska komisia následne vyhodnocuje progres v jednotlivých členských štátoch EÚ a pripraví zaradenie jednej zo štyroch kategórií. SR sa v poslednom hodnotení nachádzala v 3 kategórii, pričom v 4.kategórii by už bol voči SR iniciovaný infringement.

V danej súvislosti je dôležité zamerať sa na obsah a kvalitu metadát, ktoré sú registrované v RPI a dostupné za SR v národnej vyhľadávacej službe. Zároveň je potrebné zabezpečiť požiadavky na kvalitu a súlad sieťových služieb ako aj samotných priestorových údajov. S cieľom posilniť výsledky INSPIRE monitoringu bola iniciovaná zo strany MŽP SR séria opatrení medzi ktoré patria:

- Aktualizácia filtra pre metaúdaje harvestované na INSPIRE Geoportál Európskej komisie
- Oprava metaúdajov na syntaktickej úrovni
- Komunikácia s povinnými osobami k odstraňovaniu identifikovaných nedostatkov.

M. Tuchyňa prezentoval porovnanie výsledkov monitoringu za rok 2020 voči predpokladaným výsledkom za rok 2021:

- Je zrejmý rastúci objem jednak zobrazovacích a ukladačích služieb a aj mierny nárast služieb u prioritných datasetov.
- V oblasti dostupnosti samotných údajov a služieb je evidovaný nárast ako aj v oblasti súladu harmonizovaných dát voči požiadavkám na interoperabilitu. Rovnako je evidentný nárast v oblasti samotnej dostupnosti priestorových údajov cez tieto sieťové služby.

M.Tuchyňa na tomto mieste poďakoval kolegom za nasadenie pri súvisiacich aktivitách ako aj zástupcom Povinných osôb za súčinnosť a súvisiace aktivity na ich strane.

Vzhľadom na skutočnosť, že u viacerých poskytovateľov dochádza k výpadkom pri poskytovaní služieb, je prioritné v tomto období zabezpečiť ich dostupnosť, nakoľko to môže mať na výsledky monitoringu zásadný vplyv.

ÚLOHA 3/2021 KR-2

Eliminovať chyby v geoprofiloch, zabezpečiť dostupnosť služieb.

Z: Poskytovatelia

T: 15.12.2021

Podľa informácií z rokovaní INSPIRE MIG, v súčasnosti prebieha nasadenie nového Back end riešenia Európskeho INSPIRE geoportálu, vrátane technologického riešenia pre harvestovanie metadát. To môže najbližšom období priniesť niektoré obmedzenia s ktorými bude potrebné počítať⁶.

6. INSPIRE náklady a prínosy

Výsledky INSPIRE monitoringu 2021 budú po zverejnení v 1Q/2022 uvedené spolu s údajami o nákladoch a prínosoch súvisiacich s implementáciou INSPIRE v SK INSPIRE Country Fiche 2022⁷. V uvedenej súvislosti bude potrebné zabezpečiť zber a aktualizáciu týchto údajov. Pre lepšiu koordináciu bude zber realizovaný, tak ako aj po minulé roky cez zástupcov KR NIPI.

Za účelom získania vstupov pre r. 2022 bude členom KR NIPI zaslaný Vzor na zaslanie údajov k nákladom a prínosom⁸, ktorý distribuujú v rámci jednotlivých Povinných osôb vo svojej pôsobnosti a do 15.02.2022 zabezpečia ich doručenie na adresu inspire@enviro.gov.sk. MŽP SR zabezpečí ich následné spracovanie.

ÚLOHA 4/2021 KR-2:

Doloženie vstupov k nákladom a prínosom od Povinných osôb.

Z: Všetci členovia KR NIPI (organizácie v ich pôsobnosti)

T: 15.02.2022

7. Aktivity ES NIPI

V rámci aktivít ES NIPI bol predstavený návrh programu na najbližšie rokovanie ES NIPI 10.12.2021, kde okrem zhrnutia bodov z programu KR NIPI budú bližšie predstavené jednotlivé usmernenia ku GitLabu a Metaúdajom, otvorená diskusia k ďalším usmerneniam pre podporu implementácie INSPIRE, či téma ESPUS workshopov.

8. Ostatné, diskusia, záver

M.Tuchyňa informoval o zámere obstaráť v rámci projektu ESPUS preklady z a do angličtiny, informácie a dokumenty relevantné pre podporu implementácie INSPIRE v SR. Cieľom je zabezpečiť preklad vybrané časti technických usmernení, relevantných štandardov, školiacich materiálov či INSPIRE web sídiel.

- o Na poslednom zasadnutí Technickej komisie 89 Geodézia a kartografia, bola prediskutovaná možnosť zabezpečiť preklady úvodných častí „košielky“ k ISO normám zo série 19.100.
- o Pre čo najefektívnejšie využitie tejto služby majú účastníci možnosť doložiť námety na preklady relevantných podkladov vo väzbe na INSPIRE, geoinformatiku, príp. aj eGovernment.
- o K. Leitmanová navrhla využiť odborné prekladateľské služby pre preklady CC licencií (Licencie Creative commons). M. Tuchyňa potvrdil, že v danej veci prebieha komunikácia s centrálou CC v USA. Prioritne by mali byť k dispozícii prehľadové licencie (Deeds – CZ príklad⁹) a následne úplné znenia.

ÚLOHA 5/2021 KR-2:

Predložiť námety na preklad materiálov vo väzbe na INSPIRE, geoinformatiku, príp. aj eGovernment.

Z: Všetci členovia KR NIPI

T: 31.01.2022

⁶ https://wikis.ec.europa.eu/download/attachments/36701338/MIG-T67_Geoportal.pdf?version=1&modificationDate=1633679752301&api=v2

⁷ <https://inspire.gov.sk/implementacia/monitoring-a-reporting>

⁸ <https://drive.geocloud.sk/s/2gtsBDpBKEFLdzg>

⁹ <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.cs>

Diskusia:

- P. Rajecká za Bratislavský samosprávny kraj upozornila na skutočnosť, že aktuálny systém pre publikovanie údajov do INSPIRE je značne komplikovaný a prináša nutnosť zvyšovania nákladov pre technické zabezpečenie tejto povinnosti. Zároveň upozornila, že samosprávny kraj nemá možnosť publikovať dáta z celého územného plánu, nakoľko najviac týchto údajov majú k dispozícii obce a samospráva. Upozornila aj na prípravu nového stavebného zákona a zákona o územnom plánovaní, v rámci ktorého sa pripravuje nový informačný systém pre územné plánovanie a stavebný poriadok.
 - M. Tuchyňa reagoval na pripomienku pani Rajeckej potvrdením komplexnosti legislatívneho a technologického rámca INSPIRE. Avizované nové Nariadenie pre interoperabilitu má tento proces zjednodušiť. Zároveň pripomenul možnosť pre poskytovateľov publikovať dáta cez infraštruktúru MŽP SR. Vo veci novelizácie legislatívy stavebného konania a územného plánovania MŽP SR adresovalo v procese MPK pripomienky, no o ďalšom procese nedisponuje bližšími informáciami.
- Milan Andrejkovič poskytol aktuálne informácie z Dátovej kancelárie MIRRI:
 - V súčasnosti je v medzirezortnom pripomienkovacom konaní novela zákona o slobodnom prístupe k informáciám 211/2000 Z.z. Napriek meškaniu s implementáciou je možné pripomienky do medzirezortného pripomienkovacieho konania (MPK) zaslať do 17.12.2021.
 - Vo veci High value datasetov (HVD) mala Európska komisia vykonať analýzu vplyvov na povinné zverejnenie datasetov. Tento proces zatiaľ nebol ukončený a aktuálne k danej veci nie sú k dispozícii aktuálne oficiálne informácie. Napriek tomu je na r. 2022 plánovaný rozvoj témy HVD. V rámci Ministerstva je pripravené už 3. kolo dopytovej výzvy, v rámci ktorej je možné žiadať podporu pre úpravu systému tak, aby dokázal tieto HVD datasety publikovať. Do 27.01.2022 je možné zapojiť sa do výzvy prihláškou a poslať projektový zámer.
 - K Zákonu o údajoch je pripravený jeho vstup do legislatívneho opätovného procesu. V MKP bolo spracovaných cca 600 pripomienok. V 1Q 2022 je opätovne plánovaný proces MPK.
 - Prebieha príprava nového OpenData portálu, ktorý využíva české opensourcové riešenie. Portál poskytne možnosti pre odovzdávanie a prepájanie priestorových dát v RPI a Otvorených údajov, čo prispeje aj k procesu redukcie potreby duplicitného spravovania metadát.

Ing. Tuchyňa na konci stretnutia poďakoval prítomným za účasť a informoval o termíne najbližšieho rokovania KR NIPI, ktoré je plánované na jar 2022.

Sumár otvorených úloh:

Úloha	Stav	Poznámka / Plnenie
Úloha 3/2021 KR-1: Zabezpečiť opravy metazáznamov a odstránenie chýb validácie z Geoprofilov Z: Všetci členovia KR NIPI T: Do 31.06.2021	V realizácii	Bude vyhodnotené po výsledkoch INSPIRE monitoringu 2021
Úloha 4/2021 KR-1: Pripraviť usmernenie pre tvorbu a revíziu metaúdajov v RPI a usmernenie pre komunikáciu cez GitLab. Z: MŽP SR T: Do 31.05.2021	Splnená čiastočne	Plnenie: 1. Usmernenie pre metadáta je dostupné cez webové sídlo www.rpi.gov.sk 2. Usmernenie pre GitLab – bolo zverejnené 05.12.2021 a je pripravené na pripomienkovanie a konzultáciu. Pripomienky je nutné zaslať do 15.01.2022.
Úloha 1/2021 KR-2:	V realizácii	

Zaslať návrhy a pripomienky k Analyticko koncepcnej štúdii (ESPUS) Z: Všetci členovia KR NIPI T: 31.12.2021		
Úloha 2/2021 KR-2: Zaslať návrhy a pripomienky k príprave novelizácie zákona a vyhlášky formou sledovania zmien v zdieľaných dokumentoch a doplnení v konzultačnej tabuľke. Z: Všetci členovia KR NIPI T: 15.01.2021	V realizácii	
Úloha 3/2021 KR-2: Eliminovať chyby v geoprofiloch, zabezpečiť dostupnosť služieb. Z: Poskytovatelia T: 15.12.2021	V realizácii	
Úloha 4/2021 KR-2: Doloženie vstupov k nákladom a prínosom od Povinných osôb. Z: Všetci členovia KR NIPI (organizácie v ich pôsobnosti) T: 15.02.2022	V realizácii	
Úloha 5/2021 KR-2: Predložiť námety na preklad materiálov vo väzbe na INSPIRE, geoinformatiku, príp. aj eGovernment. Z: Všetci členovia KR NIPI T: 31.01.2022	V realizácii	

Prezentácia¹⁰

Videozáznam¹¹

Zapísal: Ing. Martin Tuchyňa, PhD.

¹⁰ <https://drive.geocloud.sk/s/JJ6YJYdGARfmFXC>

¹¹ <https://youtu.be/nzT-Rfw9inI>